

Előfizetési díj:
Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:
3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyiltér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A tüzoltó egyletek szervezetéről.

Mint minden téren a világon, úgy a tüzoltás terén is hatalmas lendület, haladás történt századunk utolsó negyedében.

Még néhány évtizeddel ezelőtt a tüzoltóság (értem a rendszeresen szervezett tüzoltóságot) a csodás dolgok közé tartozott. Ha abban az időben, mikor faluhelyeken a földművelő nép a maga primitív taktikája szerint oltotta a tüzet s az összes szakértelem a község tanítójában összepontosult, kinek a feckendőzés privát diligenciái közé tartozott; mikor város helyen diákok, mesterlegények elégitették ki hősiességüket egy-egy tüzeset alkalmával s a számbavehető erőket a kéményseprőlegényekből lehetett csupán odaállítani: ha akkor valamely tüz alkalmával kirukkolt volna egy csapat felszerelt tüzoltó, hát bizony legtöbb helyen az ördög cimboráinak tartották volna őket.

Akkoriban még csak úgy oltották a tüzet, ahogy lehetett. Nem is lehet csodálni, ha abban az időben oly sok helyen s oly tetemes károkat okozott a tüzvész. A rendszertelen, fej nélküli munka igen sok esetben többet ártott, mint használt. Nem egy helyen a tüzeset alkalmul szolgáló bosszúállásra is. Akivel esetleg a falu népének többsége bármilyen okból nem állott jó lábán, annak nem mentek segélyére s hagyták pusztulni vagyonát, épületeit.

Volt eset arra is, hogy a tüz olyan alkalommal ütött ki, mikor a falu népe (a tehetetlen aggok és gyermekek kivételével) mezei vagy hegyi munkán volt s csak nagy későn, akkor vehettek tudomást a vérszről, mikor már majdnem a félfalu lángban állott. Ily módon nem egy község lett a romboló vész martalékává. Holott kellő örködés s idején adott tüzjelzés által elejét lehetett volna venni a nagyobb pusztításnak.

Csak sok keserű tapasztalat után kezdték meg nálunk a rendszeres tüzoltóság szervezését.

Eleinte kizárólag az önkéntes tüzoltóság szervezetének állapontjára lehetett helyezkedni; mert sem az állam, sem egyes városok vagy községek nem rendelkeztek oly anyagi alappal, melylyel rendszeresen díjazott tüzoltóságot lehetett volna szervezni és fenntartani.

És dicséretül legyen mondva mind a kezdeményezőknek, mind ama város vagy község polgárainak, kik a rendszeres tüzoltás nagy előnyét és roppant fontosságát felfogva, a tüzoltóegyletek szervezését keresztülvitték: ma már hazánk legtöbb városában s egyik másik községben is olyan tüzoltóság van, mely minden tekintetben megfelel az igényeknek és a várakozásnak. Vannak városok, melyek díjazott tüzoltóságot tartanak fent.

Na és ha valaki összehasonlítja a régebbi tüzek által okozott rombolást a mostaniakéval. — rögtön meg fog győződni arról: mily áldásos működést fejtenek ki a rendszeresen betanított tüzoltók.

Az alig két éve hazánkban is rengeteg pusztítást okozott tüzvészek után kormányunk is boesátott ki rendeletet a tüzoltóságnak községenként való szervezése tárgyában.

Abban az időben örömmel, lelkesen fogadta mindenki e rendeletet; melegen üdvözölte a sajtó; készséggel hajoltunk meg annak nagy fontosságú és praktikus volta előtt mi is s ennek kifejezést is adtunk abban az időben lapunk utján.

Nagyon sokat, mindent vártunk a tüzoltóság szervezését illetőleg attól a rendeletről. De kijelentettük egyúttal azt is, hogy annak a szigorú rendeletnek csak az esetben lesz meg áldásos hatása, ha az illetékes hatóságok s a nép között élő intelligens egyének a kormány intencióját megértik, fölfogják s annak keresztülvitelét hazafias buzgalkodásuk egész erejével, odaadással elő fogják segíteni.

És mit tapasztalunk e várakozással szemben?!

Azt, hogy néhány községben, ahol a nép vezetése esetleg lelkesebb kezekben van, alakult önkéntes tüzoltóság; de legtöbb helyen ered-

ménytelenül maradt az a valóban nagyfontosságú miniszteri rendelet.

Különben ez nem csak megyénkben van így, hanem más vidékeken is. A községi tüzoltóságok szervezése tárgyában — amit pedig a miniszteri rendelet záros határidőhöz kötött — vagy nagyon kevés, vagy épen semmi sem történt.

Mit mondjunk például ahhoz a miseriához, ami a legutóbbi paksi tüzvész alkalmával ott Pakson volt tapasztalható?!

A paksi tüzoltóság teljesen fejtellenül, a legprimitívebb felszereléssel állott a vérszszel szemben.

Igaz, hogy ott a diühöngő vihar a rendszeres tüzoltás munkáját is hatástalanná tette volna és tette is; de az a vihar által fölkavart portenger, mely a tüz lángját és füstjét eltakarta, nem takarhatta el ama hiányokat és miseriákat, mely a tüzoltóság szervezése körül ott előtérbe nyomult és előtérbe nyomul mindenütt, ahol a szükség parancsát s a kormányrendelet intencióját a nép vezetésére hivatott egyének meg nem értették vagy megértve: elítélendő ignorantiaival fogadták.

A paksi roppant vész újból szőnyegre vetette a tüzoltóság szervezésének kérdését. Éppen azért hírlapírói tisztünk parancsolta, hogy fölszólaljunk lapunkban is e tárgy mellett.

Megyénk községeinek legtöbbje olyan szerencsés, hogy 2—3 intelligens egyén él a nép között, kiknek minden téren való befolyását tagadni nem lehet, sőt — ha az üdvös irányban érvényesül — örömmel kell üdvözölnünk.

A községek közszelemének eme befolyásolóhoz, megteremtőhöz intézzük újból szavunkat a közjó érdekében. Ragadják kezökbe a tüzoltás szervezésének ügyét, mely a miniszteri rendelet dacára bizony-bizony rémséges esigalétekben halad csak előre. Értsék meg és teljesítsék a szükség parancsát, mely minden egyes vész tapasztalata után rémesebben kiáltóvá lesz.

„Zalamegye“ tárcája.

GIRGUCZ.

— Életrajz. —

Irta: Réthy Gábor.

A mesebeli hét sárkánnyal küzdött Girgucz bácsi egész életében. — Odáig már többször eljutott, hogy kettőt, hármat felülkelt közülök, izzé-porrá zúzott. — De a megmaradtakkal sehogy sem tudott szembeszállni; sőt az egyszer legyőzött is meglevenült, feltámadott s megújult erővel küzdött ellene. — Nem volt nyugalma nappal, nem volt nyugalma éjjel.

Felesége gyakran hallotta, látta, a mint álmában összeszorított ököllel hadonáz, magában mormol, arconásai elsötétülnek, homlokán verejték gyöngyözik. — „Girgucz! Girgucz!“ kiáltott „mi bajod?“

Az ébredő — halk sohajtás után — nyugodtan mondá: „semmi!“ Pedig egész teste csuron-víz volt. — Girgucz bácsit Gergelynek keresztelték volt abban a kis örmény városkában, melyben napvilágot látott; esintalan társai suhanc korában ragasztották rá a Girgucz nevet — s azóta békén viseli. — Így nevezi őt minden ismerőse, az egész város, így a tulajdon felesége is.

Őt nem bosszantja e gúnynev, nem tiltakozik ellene; mit törődjék a világ illetén kiesinyeskedéseivel: neki életcéljai, álmái vannak. —

Gyermek- és ifjúkora nyomorúságban telt el. Egy kis városi vegyeskereskedésben inaskodott, egész télen át reszketeg, földagadt kézzel árulgatva három hagymát két krajcárért, paprikát egyért, petroléumot négyre, ötre.

Hálólhelye a kamarában volt, egy-egy molyette elnyújt juhbőrrel takaródzott.

Később bekerült a tulajdonos nagy üzletébe; bőrkötés szállított Bécsbe, buzát Temesvárra, hizott sertéseket Kőbányára. S mert hűségesebb volt a farkasóvaló-

kuvasznál, gazdája bizott benne. Megbizta azzal is, hogy részére nagyobb összegeket fölvegyen. —

Egyszer aztán alkalma nyílt betekinteni gazdája pénzes-ládájába; látott különböző kötvényeket, váltókat, százasokat, ezreket, aranyat, ezüstöt.

Ez a fény megvakította... szédülni kezdett... Megfigyelte a család életmódját; látta a kényelmet, a pompát, melyben a család tagjai élnek; a férj derült homlokát, a gyermekek nyajkódását... s eszébe jutott saját nyomorúságos, rideg élete...

Miért ne lehetne neki is kincse, gazdagsága? önálló üzlete? gyönyörűsége asszonya kebelén? boldogsága gyermekeiben?

Felmondta a szolgálatot s üzletet kezdett a saját szakálára. Aztán megházasodott. Szerelmeiből? nem... Elvett egy nőt, kinek volt néhány száz forintja, mint öneki, hogy önálló üzletet folytathasson. — Meggazdagodni, kincseket szerezni, ebben esportosult lelkének összes vágya, csak azután jöhet a boldogság, a szerethetőség. —

Kivett egy kis korcsmát a város végén; neje abban bort, pálinkát árult: míg ő maga folytonosan járt-kelt, üzletet kötött.

El nem szalasztott egy krajcár nyereséget, rongyosan járt, kiadásait összeszorította... S csak esténként, ha azzal a tudattal érkezett haza, hogy befektetett tőkéje néhány hatossal vagy forintra szaporodott s úgy érezte, mintha mindannyiszor egy-egy sárkánnyal vágta volna le a fejét: engedett meg magának egy kis nyugodalmat.

Ilyenkor kiült a koresma előtt lévő rozszant padra, elővette két krajcáros pipáját s kajla kalapját mélyen szemébe nyomva kacskaringós füstöt eresztgetett.

Lefekvés előtt ismét megszámlálta pénzét; szépen rendbe rakta külön a krajcárokat, hatosokat, huszasokat, forintosokat s áhitattal gondolt azon időre, midőn ötveneseket, százasokat, ezreket számlálta.

Lassanként ezek is besorakoztak. — Az első sárkány után legyőzte a másodikat, harmadikat, negyediket... —

Mai számunkhoz félv melléklet van csatolva.

De azt, hogy pénze van: el nem árulta volna senkinek, még tulajdon feleségének sem. — Csak számitott, tervezgetett... —

Majd, majd ha ezereket összekuporgat, majd akkor... üzletet nyit a főutcában, hajdani főnökje mellett; majd akkor lássák meg, hogy mire ment a rongyos Girgucz... —

Majd akkor ötlet is megsüvegelik a nacsésás urak, épen úgy, mint volt főnökét; — feleségét nacsésás asszonynak fogják szólítani; majd akkor neki is jut ideje az enyhülésre, a boldogságra... —

Szegény Girgucz! így tervezgetett folyton, folyvást, nap-nap után... S ez alatt küzködött a pénzörző sárkányokkal nappal-éjjel, úgy hogy felesége álmólátó holdkőrosnak kezdte tartani.

Már tíz ezerebankót rejtegetett; a két utolsó csak nemrégiben kapta bécsi kereskedőktől. — Most már azt hitte, hogy nemsokára célhoz ér.

Epen a szent-péteri országos vásár következett, melyre az ország minden részéből összesereglenek a lósiszárók és marhakupcepek. — Innen ő sohasem szokott elmaradni.

Jelenlegi tőkájével biztosan számíthat egy ezres nyereségre. — Készült, előre készült s a nyereségre gondolva; a vér átfutotta egész testét... —

Majd ha onnan hazatér, a főutcában a Sándor-féle telket fogja kibérelni, fölhasználja minden ismeretségét s egy év alatt megduplázza a tizezeret... Ha a százasokból ezereket tudott csinálni, miért ne tudna ezekből tizezereket?... Ha a kisebb sárkányokat le tudta győzni üres kézzel; miért ijedjen meg a nagyobbaktól most, a mikor már fegyver van kezében? —

Bizott a jó szerencséjében s üzleti jártasságában. — Girgucz! belőled még tőkepénzes ember válik, Wertheimod is lesz arannyal, ezüsttel... —

Hanem azért csak úgy kullogott el a szent-péteri vásárra, mint máskor szokott — lehorgasztott fővel. — Oldalán tarisznya lógott, alig volt több elemzősiája, mint egy jó koldusnak — egy karéj kenyér s néhány fej hagyma; hanem a kebelébe rejtve, vitte az ezereket s

A legelőbér kérdéséhez.

Köztudomású olvasó közönségünk előtt, hogy a város képviselőtestülete — a város jóvedelmének fokozása céljából — nagy szótöbbséggel a legelőbér behozatalát elhatározta, mely határozat a kisebbség részéről a megyei törvényhatósági bizottsághoz felelőlegesen, az ügy békés uton való elintézése kísérletet meg, mi nem sikerülvén, a törvényhatósági közgyűlés a régi állapot fenntartását mondotta ki. Ezen közgyűlési határozat ellen a városi tanács élt fellebbezéssel a miniszteriumhoz, azonban itt a törvényhatósági közgyűlés határozata lett jóváhagyva.

Mivel nézetünk szerint ezen ügy, ha más alakban is, de még elő fog fordulni, a legelő ügy kérdésének tisztába hozatalához vélünk részben járulni, ha közvéleményünk a legelőbér és fűzés elkülönítése érdekében a szombathelyi püspökség és a város között 1856. évben kötött szerződést.

Örök szerződés, mely a zala-egerszegi urodalom és Zala-Egerszeg mezővárosi közönsége közt az irt mezővárosi határabani legelőbér és fűzés elkülönítésére nézve következő feltételek alatt kötöttet:

1. A városi közönség felperessége alatt a fentebb érintett javadalmak használatának bírói elintézése végett folytatott s az uriszéken, ugy a megyei törvényszéken is már ítélettel ellátott per ezen egyezség által teljesen megszüntetik s annak minden pontjai meghaladtaknak tekintendők.

2. Az urodalom nem figyelve a perben felállított s a per további folytatása esetében még főbb bírósági határozat alá tartozandó elvekre és kulesra, a városi közönség törvényes legelő illetősége fejében átengedi:

a) Az alsó erdőt 551 hold 110 ööl, b) Szabad-Csásosot az országútig 148¹/₂ hold 28 ööl, c) liba gyepet 23¹/₂ hold 67 ööl, d) szántó földek közt széjjel szórt apró tiszta legelő darabokat 10²/₂ hold 122 ööl, e) lakatos kápolnai sűrűt 6¹/₂ hold 20 ööl, f) raktár melletti gyepet 2¹/₂ hold, g) városi téglavetői gyepet 6¹/₂ hold 24 ööl, h) a felső erdőből 1200 ööllel 264 hold — összesen 1006 hold 83 ööl.

A felső erdőből átengedendő részre nézve megjegyzetjük, miszerint ez az urodalmi nekeresdi majorbeli használat célszerűségének és szükségletének figyelembe vételével akkép fog kihatástani, hogy a pozvai országúttal az egervári utra vonandó vonal az egyik, a pozvai országút és határszél a másik, az egervári országút a harmadik megátérít képezendő, végre a 264—120 ööl területnek negyedik oldal vonalát maga a terjedelem fogja meghatározni s e szerint csak a három első vonal változhatatlan.

3. Az ekkép kiadott legelő és erdő részben a lelkésznek és tanítónak illetősége is benn foglaltatik, a lelkésznek püspöki látogatás szerint járó 12 szekér fát azonban az egyezség foganatosítása után is az urodalom, mint védnök fogja kiszolgáltatni, — a fának megvágására és hordására kötelezettek azzal azontul is tartozandván. — A lelkésznek birtokaránylagos illetőségén felül ugyan a püspöki látogatás szerint járó 10 drb sertvés makkoltatás az urodalom részéről mindenkorra megszüntetik, hanem azt a városi közönség saját erdejében magára vállalja, megjegyezvén, hogy valamint eddig az urodalomtól, úgy jövőre a várostól is csak akkor igényelheti a lelkész a püspöki látogatás szerinti makkoltatást, a midőn a makkterméshez képest a városi közönség maga részéről hízó makkoltatást rendelend.

4. Hogy az elkülönözés tökéletes legyen s jövőre minden közösség és abból eredhet minden kellemetlen-ségek megszüntettségének, tekintve azt is, hogy az alsó erdőhöz szükséges csapást, valamint a helybeli plebánosnak a püspöki látogatás szerint járó 10 drb sertvés makkoltatást is a városi közönség fogja kiadni, a községi fűzés fejében a legelőtől által engedett területeken találtató mindennemű fák és azok gyümölcsei is

reménységét... Olyan jól el tudta rejteni a pénzét is, mint terveit, vágyódását... Senki sem láthatta, senki sem sejtette.

Este érkezett meg — mielőtt a vásár beállott volna. — Puhatólózott: hogy lesz, mint lesz?

Betért a „Nagykorcsmába”, a hol a kupecsek szoktak összejönni. — Ott volt már egynéhány: Szabadkáról, Debrecenből, Maros-Vásárhelyről. — Meghuzódott egy szegletbe, leste a beszédet... Hogy tartják, mit ígérnek az ökor párjéért? Hogy jár Bécsben? Milyen a kínálat? Van-e sok „alföldi”?

Azok beszéd-közben hullattak el egy-egy szót... ő már tisztában volt, hogy mennyit vegyen s hova küldje. — Két ezeret nyert, az már bizonyos.

Azok mulatásra fordították a dolgot... bort a javából... elővették a kártyát. — Gírguez csak nézett, szaglálózott...

A vásárhelyi adta a bankot; csak úgy hajigálótak a tizesekkel, százasokkal; — a debreceni már elhuzott egy pár ökorre valót... A vásárhelyi adta. — Gírguez mereven nézte a pénzt... a fejéhez kapott, szempillája kitágult... Közelebb huzódott az asztalhoz; azok megkínálták egy pohár borral. Minden cseppje a fejébe szállott. — A szabadkai előtt már egy rakás bankó volt; a vásárhelyi könnyen adta; mintha csak komáznék a pénzzel is, társaival is. — Maga sem tudta, hogy s hogy nem, egyszer csak kártya volt a kezében.

Ismerte a játékok, inas korában társaival játszották dögbe, meg fricskába.

Reszkető kézzel tett meg tíz forintot, besepert százat, megtett ötvenet, kapott rá ötszázat. — Beszöpte, gyorsan beszöpte. — A vásárhelyi már kezdett boszankodni s még sem állhatta meg kacagás nélkül. — A debreceni bort töltött ismét, Gírguez kihuzta az utolsó cseppig. — Nyert és folyton nyert. — A vásárhelyi két ezert vesztett, átadta a bankot a szabadkainak.

A játék tovább folyt... Gírguez nyert, folyton nyert. — Már egy egész halmaz feküdt előtte... tizesek, százások s három darab ezres. — Gírguez magán kívül volt, pokoli kéjt érzett... homlokán a ráncok

a városi közönség kizárólagos tulajdona leendenek, az urodalom tisztjei, eseldei vagy haszonbérleti részére abból sem lehetett, sem semminemű használatot nem igényelhetvén.

5. A fentebb elszámolt és a városi közönség legelőjéről által adott részeken felül a közösből maradandó erdő és legelőt az urodalomnak kizárólagos sajátja maradandó.

6. Ha az olai közbirtokosság eddig bér mellett, részint pedig azok mezejének az egerszegi esorda által is lett közös használata tekintetéből az egerszegi határban elnézett legelőt fejében valamely igényt támasztana, mind a per, mind pedig annak után netalan bíróság érvényesítendő igény egyedül csak a városi közönséget és annak áltai engedett területet fogja terhelni.

7. Mint a 4-ik pontban már érintve van, a városi közönség alsó erdeje legelőjének élvezetéhez megkivántató csapás felállítását a közönséget fogja terhelni, az ehhez szükséges terület már ugys a 2-ik pont alatti mennyiségben foglalva lévén.

8. Az urodalom fenntartja elkülönítés utánra is magány földjének és rétjeinek kizárólagos használatát, valamint ezeknek élvezetéhez szükséges csapásnak eddigi módszerinti gyakorlatát, szinte úgy a városi közönség is magány földjén, rétjein a legelőt kizárólagosan fogja gyakorolni.

9. Főtörvényszéki helybenhagyás után a kihatás urodalmi költségen azonnal eszközözendő, ennek hitelesítés 30 nap alatt teljesítendő, hitelesítés utáni napon pedig az elkülönözés tetteleg foganatba veendő. Kelt Zala-Egerszegen, október hó 25-én 1856. Szezeny Ferenc mk., szombathelyi püspök. A zalaegerszegi közönség nevében Koppány Ferenc mk., községi tanács elnöke. Hőgyey János mk., mint választmányi tag és helybeli plebános, dr. Smalkovics Mihály mk., választmányi tag s cs. kir. megyei rendes főorvos, Molnár György mk., választmányi tag, Háy József mk., választmányi tag, Mayer Jakab mk., választmányi tag, Pathy János választmányi tag, Isóó Ferenc mk., választmányi tag, Bertalan József mk., választmányi tag, Preisinger József mk., városi bíró, Kovács József mk., tanácsos, Tivald Ferenc mk., városi tanácsos, Szigethy Károly mk. ideiglenes jegyző. (P. H.) Bogayay mk. cs. kir. urbéri tszéki elnök.

Jegyzőkönyve, mely a zalaegerszegi cs. kir. urbéri törvényszéknek 108 857. számú végzése folytán a szombathelyi megyei püspökség és Zala-Egerszeg mezővárosi közönsége között a legelő és erdő elkülönözés iránt létrejött s a soproni cs. kir. urbéri törvényszék által jóváhagyott egyezség végrehajtása, illetőleg annak folytán történt mérnöki kihatási munkálatok hitelesítése tárgyában Zala-Egerszegen 1857-ik évi május hó 27-én véteztet fel.

Jelenvoltak aolirottak. Aolirott végrehajtott bizottmány a fent körülírt legelő s erdő elkülönözésről készült mérnöki kihatási térképet, a helyszínen tett több, jele s a térképen veres vonalok s betűkkel jegyzett a—b, b—c, c—d, és a—f, próba mérések folytán a helyszínnel tökéletesen megegyezőnek lenni tapasztalván — hitelesítette, — a megtörtént hitelesítés után mind az illető földes uraságnak, mind a mezőváros összes lakosságának a kötött egyezség alapján készült s ez alkalommal szintén megkötött földkönyvben kitért számok alatti legelő s erdő illetőséget kizárólagos birtokába bocsátotta s az eléggé képviselő volt szerződő feleket egyik vagy másik illetőségére történő minden nemű behajtások s akármely legelőtől ünnepélyesen eltiltotta. A pozvai országútról a szabad csásói rétekre a legelőn keresztül vezető s összesen 700 ööl térségű közös utra nézve megjegyzetjük, hogy az, midűn a városi közönségnek a felső erdei illetőségéhez mért 700 négyezög ölnyi térséggel pótoltatott — mindkét szerződő fél által jóvendőre is közösen fog használtatni. —

elsimultak, arconásai kiderültek... szája mosolyra, nevetésre állott... Egyszer aztán azt gondolta, hogy elég lesz tán a nyereségből, jó lesz annyiba hagyni... Öt ezere volt, tiszta nyereség. — A debreceni biztatta, a szabadkai rámondult s átadta a bankot...

Gírguez alig tudta keverni a kártyát az izgalomtól; de csak nyert, tovább nyert.

Egyszer aztán a vásárhelyi becsapott egy ezerezt... megnyerte. — Gírguez mozgolódott; a debreceni töltött rá, Gírguez fizetett tíz ezerezt...

Benyult a kebelébe, elővette a féltett pénzeszacskót — a vásárhelyi félszemmel hunyorított rá s tovább nevetett... A játék tovább folyt, hol az egyik, hol a másik vesztett. — Gírguez lassanként elővette a százásokat, az ezereket mind... Szemei homályosultak; úgy érezte, mintha a hét sárkánnyal küzdené... Azok fölül kerekedtek, visszakövetelték a krajcárokat, a forintokat, az ezereket, az ő verejtékes keresményét...

Felülkerekedtek, legyőzték... Egyszerre csak lehanyatlott teje az asztalra...

Reggel, mikor fölébredt, görcsösen szoritotta kezében a zacskót... bele nézett... üres volt...

A vásártéren már javában folyt a vásár. — Soha ilyen sok szép marhát egy helyben nem látott. — A vásárhelyi és szabadkai már egy egész esordát összevásárolt. — Sunnyogva haladt el mellettök, üres tarisznyájával.

Aztán kalapját szemére huzva, olyan arccal tért haza, mint a milyennel távozott. — Sem szerencsésjét, sem szerencsétlenségét nem sejtette senki; nem gonyolta, nem nevette senki...

Este, úgy mint máskor — ott ült a kis padon s eresztgette a füstöt: de az álmok, a fűtzeai üzlet, az arany, az ezüst, a tisztelet örökre oda volt;...

Az elhoppent szerencse többé nem tért vissza. — Ő csak folytatta tovább a farszto harcot a pénzörző sárkányok ellen... s a küzdelemtől soha sem maradt ideje az enyhülésre, a boldogságra.

Ezzel a jegyzőkönyv bezáratott s felolvastatván aláíratott. Kmf. Szabó Miklós mk., mint Szezeny Ferenc szombathelyi püspök meghatalmazottja, Duzár István mk., polgármester, dr. Smalkovics Mihály sk., képviselő birtokos s községi tanácsos, Háy József mk., városi községi képviselő választmányi tag és birtokos, Koppány Ferenc mk., egerszegi birtokos, Hegyessy János mk., megyei törvényszéki tanácsos, városi kiküldött J. bíró, megyei törvényszéki tanácsos, cs. kir. urbéri törvényszéki tanácsos, Göde Lajos mk., tollvezető.

A zalaegerszegi cs. kir. urbéri törvényszék pénztárába helyezett eredetivel jelen hivatalból kiadott másolat megegyez. Zala-Egerszeg 1859. évi január hó 5-én. Pámer Antal mk., cs. kir. urbéri törvényszéki segédbíró. (P. H.)

Elnöki jelentés.

Felolvasa Udvardy Ignác tantestületi elnök a zala-megyei általános tanítói testületnek 1889. évi július 16-án Csáktornyán tartott közgyűlésén.

(Vége)

Mielőtt a járáskörök három éves működését röviden egybefoglalva, elősorolnám, szükségesnek tartom eleve kijelenteni, hogy tényleg az alsó-lendvai, keszthelyi, muraközi, nagykanizsai, sümegi és zalaegerszegi járáskörök állanak fenn, amennyiben a novai járáskör a zalaegerszegbe olvadt be, a szentgróti járáskört Békefi Elek kartársunk nem tudván létesíteni, a nagykanizsai közgyűlés határozatához képest a nevezett járásban levő 3 községi iskola tanítóit megkerestem, hogy a zala-kopányi tanító a sümegi, a csányi tanító a keszthelyi és a pakodi tanító a zalaegerszegi járáskörbe lépjen be s tagsági díját is oda fizesse az 1889. évtől fogva. A letenyei járáskör volt elnökét Márkus Sándor kartársunkat a nagykanizsai közgyűlés megbízásából megkerestem, hogy ha nem sikerül a járáskör fenntartása, hívja fel a járáskör köteles tagjait nyilatkozatra, hogy melyik járáskörbe akar kiki belépni, azonban megkeresésem eredmény nélkül maradt. Ilykép a mélyen tisztelt Közgyűlés leghelyesebben cselekednék, ha az új központot bizná meg azzal, hogy a letenyei járásban levő s tantestületünkbe belépni köteles tagokat — a földrajzi fekvésre való tekintettel — ossza be a tényleg létező járáskörökbe. A pacsei járáskört is felhívtam nyilatkozattételre, valjon fenakarják-e tartani járáskörüket vagy sem. Bár a további fennmaradás érdekében kaptam választ, de hogy tényleg fennáll-e a járáskör vagy sem, felvilágosítással nem szolgálhatok; mert működésükről semminemű jelentést nem kaptam. Tekintve azonban, hogy nevezett járáskör csekély számú taggal rendelkezik; figyelembe véve továbbá, hogy nevezett járáskörben nincsen olyan központ, honnan az irány az öntudatos és helyes gyakorlati működésre megadható volna, részemről azon nézetemnek adok kifejezést, hogy nevezett járáskör tagjainak csak előnyére válnék, ha a többi, tényleg fennálló és egészen helyes irányban működő járáskörökbe lépének be a szerint, amelyekhez legközelebb vannak. Különleges a helyzetünk a tapolcai járással, mely bár közigazgatásilag a megye legnagyobb járása, azonban egyesületünknek köteles tagjai e járásból a tapolcai felső népiskola, a b-füredi szeretetház s a balaton-füredi felső népiskola tanítói. Megkeresésemre a t. kir. tanfelügyelőség nevezett intézetek tanítóit a szervekedésre felhívni szives volt, azonban — úgy látszik — szives fáradozását óhajtott siker nem koronázta. Talán e tekintetben a leghelyesebb volna, ha a tapolcai felső népiskolai tanítók a sümegi járáskörbe kötelezettenek belépni, míg a balaton-füredieknek — tekintve a nagy távolságot — a kivételes állapot miatt meg volna engedhető, hogy a balaton-felvidéki tanítóegyletben továbbra is megmaradjanak; mert azon önálló egyesületnek, tudtommal, a balaton-füredi kartársak mind tagjai.

A tényleg működő körök három éves tevékenységét röviden egybefoglalva a következőkben van szerencsém feltüntetni:

Az alsó-lendvai járáskör Káposztás Ferenc elnöke alatt a három éves cyclusban csak két közgyűlést tartott t. i. az 1887. évi tavaszi és az 1888. évi őszi, mindkettőt Alsó-Lendván. Előbbin Káposztás Ferenc előadást tartott az iskolakertek, fűskola, konyhakertészet pedagógiai és gyakorlati értéke s az ezek elérésére vezető eljárás ismertetése, esetleg a gátoló akadályok feltüntetése — című tétel felett. Ugyanezen tételről érkezett Stampfl Béla is. — Az 1888. évi őszi közgyűlésen beható megvitatás tárgyává tette a központ által kitűzött két tételnek t. i. mikép lehetne falu helyen őszi és tavaszi hónapokban az iskolázást legcélszerűbben eszközölni és mint lehetne a pontatlan iskolázatást legcélszerűbben megszüntetni. Az 1887. évi őszi és 1888. évi tavaszi közgyűlést — dacára annak, hogy az elnök névre szóló meghívókat is küldött szét — nem lehetett megtartani; mivel az alsó-lendvai kartársakon kívül vidékről egy tag sem jelent meg. — A járáskör buzgó elnöke azon reménynek ad kifejezést, hogy ha a fuvar- és napidíjak a községek részéről — amire a közigazgatási bizottságnak f. évi ápril havi üléséből kiadott rendelettel újból kötelezettek — megtérítettek, a vidéki kartársak a közgyűléseket látogatni fogják, miért is a kör továbbra való fennmaradását óhajta, aminek mi annyival inkább örövendhetünk; mert a járáskört — tagjainak számát és értelmiségét, valamint az egyesületi ügyek iránti meleg érdeklődését tekintve — életképesnek tartjuk s működéséről főképp a vidéki kartársakra csak hasznot remélünk. — A tagok száma 17.

A keszthelyi járáskör Csáthó Alajos elnöke alatt 28 rendes, 5 pártoló taggal, segélypénzzel. E kör tagjainak számát, az élénk egyesületi életet s a mintaszerű vezetést tekintve, járáskörünk között egész joggal sorozható az első közé. Az alapszabályokban előírt két-két közgyűlést minden évben megtartotta.

1886. évi őszi közgyűlése Cserszeg-Tomajon, a tavaszi Vonyarczón volt. Az őszi közgyűlésen *Kozma János* „Hogyan fejlesztheti a tanító a tanuló itélőképességét“ című dolgozatát olvasta fel. *Békei Ignác* „A mustról, a must forrásánál képződő szén-sav mérgező hatásáról és ennek ellenszereiről“ tartott kísérletekkel egybekötött előadást. *Uly Emma* a póstatáraképzés-tárgyát ismertette. A Vonyarczón tartott 1887. évi tavaszi közgyűlésen *Kovács Lajos* „A tatárjárásról“ című olvasmányt kezelte a tanulókkal. Tárgyaltatt a járásköri elnök indítványára eme tétel: „a nyilvános vizsgálatok megtartandók-e, vagy eltörölendők?“ — Az 1887. évi őszi közgyűlés Keszthelyen volt. *Udvarhelyi Gyula* polgári iskolai igazgató „Az iskola és az élet“ című, kiváló gondallal készített dolgozatát olvasta fel, *Beck György* gyenes-diási tanító gyakorlati anyagot tartott a 4-ik osztályú tanulóknak a magyar nyelvből, *Bucsi József* meszes-györki tanító a phylloxera ügyben szakértelmével egybeállított dolgozatát olvasta fel. — Az 1888. évi Gyenes-Diáson tartott tavaszi közgyűlésen *Mihályk János* cserszeg-tomaji tanító mintát tanított a hat osztályú osztatlan népiskolában, *Poos Zsigmond* polg. isk. tanár értekezett „a menhelyek- és javító intézetekről“, *Kovács Lajos* vonyarci tanító a különböző fanemesítést gyakorlatilag mutatta be. — A Keszthelyen tartott 1888. évi őszi közgyűlésen *Nagy Margit* keszthelyi tanítónő gyakorlati előadást tartott, az I. osztályos növendékeket a számtanból 1—4-ig tanította, *Uly Emma* keszthelyi tanítónő a 3-ik osztályú növendékeknek mintatanítást tartott a földrajzból, megismertetvén velük a szőlőföldet, lakóhelyet és annak vidékét. Az 1889. évi Nemes-Vitán tartott tavaszi közgyűlésen *Szabó Lajos* nemes-vitai tanító gyakorlati tanítást tartott növendékeivel a kutya neveléséről, hűség- és vezetéséről, *Bóri Inre* keszthelyi tanító több abc- és könyvet ismertetett, *Nagy Károly* keszthelyi polg. iskolai tanár bemutatta a stygmographiai (nyomjelzési) eljárást s ezzel kapcsolatban beszélt az üvegfestésről. — A járáskör kiváló buzgóságot fejt ki az országos tanítói árvaház és az Eötvös-alap gyarapítása körül. E célból nemcsak lehetőleg gyűjtést eszközöl, hanem egy, a többi járásköröknél is követésre méltó eljárást honosított meg azáltal, hogy iskoláiban az említett nemes célokra perselyt helyez el, mely gyűjtést évről-évre néhány forinttal gyarapítja az említett alapokat.

A muraközi járáskör, melyben a csakornyai és perlaki járáskörök egyesítve, *Jeney Gusztáv* elnöke alatt az egyesület legnépesebb köre, 85 taggal, kik között szép számmal vannak képviselve felekezeti kartársaink, kik egyesületünkbe önként belépve, velünk együtt közös egyetértéssel működnek közre ügyünk daltalra jutásán. A járáskör mélytámlást érdemlő tevékenységet fejtett ki, évenként egy-egy közgyűlést tartott és pedig 1887. évi közgyűlést Nedenezén, hol *Gönczi Ferenc* felolvasást tartott az „új felmutatásról“ az iskolában, *Weisz Károly* előadást tartott a „téli oltás“ról. Az 1888. évi Kottoriban tartott közgyűlésen *Weisz Károly* felolvasást tartott a „phylloxeráról“, *Weisz Ferenc* előadást tartott „a tavaszi hónapokban faluhelyeken a szorgalmi időnek célszerű beosztása“ s a pontatlan iskolafelügyelet megszüntetése“ — című tétel felett; *Steinauer József* a „földrajzi tanítás első leckéje“ című kidolgozott tételt olvasta fel. — Kiváló buzgóságot fejtett ki a járásköri választmány, mely több ülést tartott, melyeken egyes elvi jelentőségű kérdésekben hozott alapos tanácskozás és vitatás után határozatot. A pénztári kimutatás nagyobb mérvű hátralékot mutat fel, mely ellenében szigorúbb eljárás volna foganatosítandó; mivel ezek behajtása esetén a járáskör oly összeggel rendelkezne, mely biztos alapját vetné meg segélypénztárunknak, melynek létesítése ily tekintélyes számú tagból álló járáskörnek nem kerülne nagy fáradságába!

A nagy-kanizsai járáskör *Hoffmann Mór* elnöke alatt 74 rendes és 14 pártoló taggal. A alapszabályokban előírt két-két közgyűlést mind a három évben megtartották s ami a szellemi sikeres működést illeti, a járáskör elismerést érdemel. Sajnos azonban, hogy a tagsági díjak még mindig rendetlenül folynak be. Aki ismeri Nagy-Kanizsa városának a tanügy iránt mindenkor tanúsított meleg érdeklődését, az könnyen beláthatja, hogy egy kis jóakarattal mellett a járáskör 60—80 pártoló tagot gyűjthetne s ezek tagsági díjával oly segélyegyletet létesíthetne, mely, a rendes tagok díját is hozzávéve, pár év alatt tekintélyes összeget képviselne. Fajdalom azonban, így e jobb sorsra érdemes ügy ott még a kezdetlegesség stádiumában van. — Az 1886. évi őszi közgyűlést Nagy-Kanizsán, az 1887. évi tavaszi közgyűlést Kis-Kanizsán tartotta. Az őszi közgyűlésen *Morgenbesser János* polgári iskolai igazgató a vegytanból, *Abraham Gyula* nagy-kanizsai községi iskolai tanító a történelemből tartott gyakorlati előadást. — A tavaszi közgyűlésen *Dolmányos Ferenc* kis-kanizsai községi iskolai tanító gyakorlati előadást tartott a gazdaságtanból, *Altmann Mór* nagy-kanizsai izr. elemi iskolai tanító felolvasta „a francia közoktatásügy legújabb szervezete“ről írt tanulmányát. Az 1887. évi Nagy-Kanizsán tartott őszi közgyűlésen *Hock János* nagy-kanizsai polgári iskolai tanár az énektanításról értekezett, *Darázs Malvin* nagy-kanizsai községi népiskolai tanítónő mintatanítást tartott növendékeivel az olvasmánykezelés köréből, *Juhász Péter* nagy-kanizsai községi iskolai tanító olvasóegypárt mutatta be és ismertette. Az 1888. évi Nagy-Paliban tartott tavaszi közgyűlésen *Szalay Sándor* nagy kanizsai községi iskolai tanító „A nő a bibliában pedagógiai szempontból“ című értekezését olvasta fel; *Hajgató Sándor* nagy-kanizsai felső leányiskolai tanár „Minő álláspontot foglaljon el a járás tanítója a felállítandó falusi gyermek menhelyekkel szemben“ című tétel felett tartott felolvasást, *Sáringner Károly* magyar-szerdahelyi tanító értekezett afelett, mint lehetne faluhelyeken tavaszi és őszi hónapokban az iskolázást legcélszerűbben beosztani s a pontatlan iskolázást miként lehetne a legcélszerűsággal megszüntetni? — Az 1888. évi Nagy-Kanizsán tartott őszi közgyűlésen *Morgenbesser János* polgári iskolai

igazgató a „villamos világítás“ról tartott mutatónyelű előadást, *Parkas Vilma* nagy-kanizsai községi iskolai tanítónő a „föld felszínéről“ tartott gyakorlati tanítást, *Boronkai Károly* nagy-kanizsai izr. elemi iskolai tanító a nyugdíjgyőről értekezett. Az 1889. évi Mura-Szerdahelyen tartott tavaszi közgyűlésen *Kovács Zsigmond* pölskefői tanító az osztatlan hat osztályú iskolával való foglalkoztatást mutatta be gyakorlatilag, a IV-ik osztályú olvasmányt kezelve III. Béláról; *Kovács Miklós* kis-kanizsai községi népiskolai tanító „A makacs gyermekkel való bánásmódról“ értekezett.

A sümegi járáskör *Könnye József* veterán, ügybuzgó kartársunk vezetése alatt 17 tagból áll, közülök 9-en Sümegről, 6-an Csab-Rendekről, 2 Mihályfáról. A kör évenként egy-egy közgyűlést tartott. Az 1886. évi őszi közgyűlés alkalmával illette meg Exner Alajos és *Könnye József* kartársaink 40 éves tanítói jubileumát. Ugyanezen gyűlésen *Könnye József* járásköri elnök értekezett eme tétel felett: „Mi módon ébresztheti a tanító a gyermeknél a szorgalmat és figyelmet?“ — Az 1887. évi tavaszi közgyűlésen *Exner Alajos* sümegi tanító módszeres gyakorlati előadást tartott az énektanból, *Bánfi Alajos* sümegi népiskolai igazgató „az iskolai fejelem és annak eszközeiről“ tartott felolvasást, *Tóth Lajos* mihályfai tanító „a községi falkolák kezeléséről“ olvasta fel dolgozatát. Az 1888. évi Sümegen tartott tavaszi közgyűlésen *Gállik Mari* sümegi községi iskolai tanítónő ismertette a női kézi munka tanítását Schellenfeld rendszere szerint, *Gosztony József* csabrendeki állami iskolai igazgató értekezett a központ által kitűzött tétel felett t. i. „miképp lehetne faluhelyeken a szorgalmi időt legcélszerűbben beosztani?“ Végül *Bánfi Alajos* sümegi népiskolai igazgató értekezett az „utak befalásáról.“ Az 1889. évben Sümegen tartott tavaszi közgyűlésen *Gállik Mari* sümegi népiskolai tanítónő folytatásul ismertette a női kézimunka tanítását a népiskolában Schellenfeld módszer szerint, egyáltalán növendékeivel gyakorlati tanítást is tartott; *Könnye József* sümegi népiskolai tanító értekezett a földrajz anyaga és módszeréről a népiskola III-ik osztályában, végül *Éles Károly* sümegi népiskolai tanító „a fogalmazás tanításának módszere a népiskolában“ című értekezését olvasta fel. — A járáskör — dacára a tagok csekély számának — a gyakorlati irányú kérdések fejtegetése körül elismerést érdemlően működik. Tevékeny egyleti életének köszönhető 600 forintot segélyalapja is.

A zalaegerszegi járáskör *Kiss Dénes* elnöke alatt a tagok számát tekintve (56 rendes és 50 pártoló tagja van) a harmadik, azonban a szellemi munkálkodást, az egyesületi életet illetően az elsővel versenyez. Minden évben megtartotta az alapszabályilag előírt két közgyűlést és segélyalapja az 1200 forintot meghaladja. E téren méltán szolgálhat járáskörünknek példányképp. Az 1886. évi őszi közgyűlést Bessenyőn tartotta, hol *Boggyay Ernő* helybeli tanító gyakorlati tanítást tartott a földrajzból, a Dana folyamot ismertetvén az elemi iskola 4-ik osztályú tanulóival, *Szalay József* felső-nemesapáti tanító szintén gyakorlati tanítást tartott a növendékekkel a számtan köréből, a kettős tételt ismertetve; *Deutsch Endre* zalabéri izr. elemi iskolai tanító „a közegészségügy és életmentés“ről értekezett. Az 1887. évben Böttán tartott tavaszi közgyűlésen *Réfy Lajos* helybeli tanító gyakorlati tanítást tartott növendékeivel a levegőről, *Scampole Ferenc* kemendai tanító gyakorlatilag mutatta be a fanemesítés egyes nemzeit: a hasítékba oltást, nyergelést, párosítást, szemzést, sipolást, lapolást, *Mendly Károly* polgári iskolai tanár értekezett a „fa smeret köréből.“ Az 1887. évi őszi közgyűlés Csácon tartott, hol *Vidóczy Ferenc* helybeli tanító az osztatlan hat osztályú iskola kezelési módját mutatta be gyakorlatilag; *Tikk László* zalaegerszegi községi iskolai tanító gyakorlati előadást tartott a házi ipar köréből, *Mendly Károly* zalaegerszegi polgári iskolai tanár a „tájsmeret köréből“ című értekezésének befejező részét olvasta fel. Az 1888. évi tavaszi közgyűlés Csátáron tartott, hol *Gubics József* helybeli tanító a történelemből tartott gyakorlati előadást a tatárjárásról, *Göntér Endre* naprátfai tanító a központ által kitűzött ama tétel felett: „miként lehetne tavaszi hónapokban faluhelyeken a szorgalmi időt célszerűen beosztani“ — olvasta fel értekezését. Az 1888. évi őszi közgyűlést Felső-Nemes-Apáti-ban tartották. E gyűlésen *Szalay József* helybeli tanító gyakorlati tanítást tartott az irvoalásról I-ő osztályú növendékeinek, *Kovács György* közép-nemes-apáti tanító szintén gyakorlati tanítást tartott az egészségstanból; *Réthy Gábor* zalaegerszegi polgári iskolai tanár a következő értekezést olvasta fel: „A nevelés mely tényezői biztosítják legjobban a nő boldogságát.“ Az 1889. évi tavaszi közgyűlés Gutorföldön volt. E gyűlésen *Németh Mihály* helybeli tanító olvasmányt tárgyalt III-ik osztályú növendékeinek, *Göntér Endre* naprátfai tanító a „bor-kollektáról“ s annak megváltásáról“ értekezett, *Németh György* zala-ísvándi ev. tanító „A gyermekek általi legteljes káros betelnyása vallásérkölesi oktatásunkra és nevelésünkre“ — című tétel felett olvasta fel értekezését. A járáskörben két év alatt a rendes tagok száma 5-tel, a pártoló tagoké 30-cal szaporodott, míg a segélyegylet, mely 1887. évi májusban 882 frt 34 krból állott, 320 frt 9 krral növekedett s jelenleg 1202 frt 43 krt tesz ki.

Midőn egyesületünk három éves multját felütnetó jelentésemet bezárom, tesszem azt Önökhöz, Kedves Pályatársak, intézett azon kéréssemmel, hogy igyekezzünk egyesületi életünket minél jobban megmozosítani; igyekezzünk főleg a gyakorlati oktatás keretében vágó dolgok alapos megvitatása, mintatanítások tartása által gyűléseinket minél élénkebbé és tanulságosabbá tenni; mert csak ezen az úton remélhetjük egyesületünknek és ezzel karöltve népoktatásunknak mielőbbi telvirágosítását, mely — azt hiszem — mindnyájunknak legfőbb óhajta!

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A belügyminiszter Balatonfüreden. Teleki Géza gróf belügyminiszter Jekelfalussy Lajos, Grósz Lipót miniszteri tanácsosok és Oláh Gyula közegészségügyi miniszteri tanácsos kíséretében Füred megtekintésére utazott. A minisztert Siótokon Svastics Benő főispán önméltósága fogadta. A miniszter oda érkezése alkalmából föllobogózták a hajót és zászlódiszben álltak a türedi partok. A mikor a hajó bevezett a balatonfüredi kikötőbe, fölhasant az „éljen“ és durrogtak a tarackok. A miniszterhez, partra szállásakor, Segesdi reformatus lelkész intézett hatóságos üdvözlő beszédet; üdvözölte a minisztert, mint egyikét azon név viselőinek, kiknek neve Magyarország történetével annyira össze van forrva s mint a legfontosabb tárca képviselőjét. A fürdő parkja előtt Vaszary Kólos pannonhalmi főpápa fogadta és üdvözölte a minisztert. Ezután a miniszter Kovács gondnok és Huray főorvos kalauzolása mellett a fürdőházat és a fürdőberendezéseket tekintette meg, majd később a balatoni „yacht“-egyletnél tett látogatást. Délben szükebb körű ebéd volt, melyen a vendégeken kívül Csemeghy Károly curiai tanácselnök, Ziskay, Bezerédy, Szivák, László, Szentkirályi és Vadnay Andor képviselők is résztvettek. Az első pohárköszöntőt, — kiválóan szép és hazafias beszédben — a kormányra és Teleki belügyminiszterre Vaszary Kólos főpápa mondotta, kiemelve a kormány érdemeit, melyeket az ország haladására körül szerzett. Teleki belügyminiszter nagy figyelemmel hallgatott beszédben a Benedek-rendet, ennek főapátját, Vaszary Kólos életét, fölemlítvén a főpápa Füred érdekében tanúsított áldozatkészségét. Jekelfalussy miniszteri tanácsos Kovács gondnokot és Huray fürdőorvost éltető pohárköszöntőt. Ebéd után a miniszter a szeretházát látogatta meg, hol a növendékek haladásáról és általában Balatonfüred virágzásáról elismerőleg nyilatkozott. A miniszter, főleg Vaszary Kólosnak legújabb tevékenységéről, — mely Balatonfüredet a modern fürdők közé emelte — nyilatkozott dicsérelőleg. A miniszter iránt, ott tartzkodásának egész ideje alatt, a közönség a legnagyobb lelkesedéssel viselkedett.

Bucsu-tisztelges. A zalaegerszegi kir. adófelügyelőség tisztviselői kara július hó 31-én délelőtt vett bucsút volt, — közszeregetben állt főnökétől, Radulovits Gerő pénzügyi tanácsos s kir. adófelügyelőtől. A tisztikar érzelmettel, hatóságos beszédben Kovács József titkár tolmácsolta, mire az adófelügyelő a meghatottság hangján mondott köszönetet a szíves megemlékezésért, elismeréssel adózva a tisztviselői karnak azon tevékenységét és odaadó munkásságát, melylyel kilenc évi itteni főnöki működésében őt támogatták s egyuttal buzdította őket, hogy jövőben is hasonló tevékenységet s ügybuzgóságot fejtsenek ki hivatalos állásuk betöltése körül.

A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság hivatalos működését f. hó 1-én kezdte meg. Még július 31-én tisztelgetek egyenként a pénzügyigazgatósági tisztviselők Gernya József új pénzügyigazgatónál, e hó 1-én pedig a pénzügyigazgatósághoz kinevezett tisztviselők testületileg tettek le az új főnök előtt a hivatalos esküt, melynek befejeztével az új főnök az esküt letett tisztviselőkhöz lelkes beszédet intézett.

Veglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Kiss Lajos* zalaegerszegi polgári iskolai rendes tanítót jelen állásában végleg megerősítette.

Kinevezés. A megyei árvaszéknél lemondás folytán íresedésbe jött pótlónői állásra főispán önméltósága *Málics József* megyei árvaszéki jegyzőt nevezte ki.

„Körmendi Athletikai Club“ Műkedvelő vasparipázók első uti versenye augusztus 4-én Körmenden, 1889. Program: 1) d. u. 4 órakor az összes vasparipázók összejövetele a főtéren, ahonnan felvonulás Hegyaljára. 2) Versenyzők bemutatása a jury előtt s a megkülönböztető jelek kiosztása a jury által. 3) Tét minden versenyre 1 frt o. é., mely csak a versenyen részt vevő nevezőnek s a verseny befejeztével adatik vissza. Versenyzők: (Részt vehet minden dunántúli műkedvelő vasparipázó, ki arra igényt tarthat s a jury által bejegyeztetett — mindentéle uti gépen). A versenyek kezdete 4 óra 30 perkor I. Megnyitó verseny. (Nyílt verseny 5300 méter.) Indulás: Hegyaljra végül a város felé, 3 hidon át Körmendre, a főpácon levő szobrot megkerülve, vissza Hegyaljára. Díjak I. díj ezüst-érem. II. díj bronz-érem. III. díj dió elismerő oklevél. II. Kezdők versenye. (2600 méter) Versenyzhet minden vasparipázó, aki ezen sportot 2 évnél kevesebb idő óta üzi és nyilvános versenyen még nem vett részt. Indulás: Hegyaljáról Körmend felé a megjelölt helyig és vissza. Díjak: I. díj ezüst-érem. II. díj bronz-érem. III. díj elismerő oklevél. III. Nagy verseny. (Nyílt verseny 15000 méter) Indulás: Hegyaljáról 3 hidon át Körmenden keresztül a Szombathely felé vezető nagy tasorban a 157-ik kilométer kőnél megjelölt helyig és vissza. Díjak: I. díj ezüst-érem. II. díj bronz-érem. III. díj elismerő oklevél. Nevezéseket a tételek együtt 1889. aug. 4. déli 12 óráig *Horevith Béla* egyleti titkárhoz küldendők. A július 27-ére beküldött nevezések és érvényben maradnak.

Értesítés. A „Körmendi Athletikai Club“ nak 1889. július 27-ére kitűzött — de a közbejött kedvezőtlen idő folytán elhalasztott — vasparipa versenyen egybekötött zárkörű nyári táncmulatsága 1889. aug. 4-én (vasárnap) a kijelölt helyen fog megtartatni, a tisztelt meghívottak részt venni kéretnek a rendezőség. A vasparipa verseny programja csak annyiban szenved változást, hogy vasparipázók felvonulása d. u. 4 órakor, s a versenyek kezdete 4 óra 30 perkor lesz.

Egyházmegyei változások. A szombathelyi egyház megyében Béry István Szent-Elekre, Markovics Károly Rohoncra, Szilágyi Inre Dobronakra, Szatlmayer János Letenyére, Gombás Elek Lentibe, Brezovics János Inezdre, Kollár József Nt.-Szent-Mihályra, Bartl József új áldozár Rába-Szent-Mihályra, Csárics József új áldo-

zár Vizlendvára, Schmidt István Csesztregre, Szilner József Salomvára, Tóth János újjalozár Bánok-Szent-Györgyre helyeztetek segédlelkézi minőségben.

Gyászír. Vettük a következő gyászjelentést: Kummer Gyula maga, úgy gyermekei: Elvín, Lajos és Vilmos, mégis testvérei: Techet Erzsébet férj. Tu bán Jánosné; Techet Anna férj. Graf Béláné, Techet József, Techet Teréz, férj. Tsehida Pálné, Techet Bódog, Techet Stefánia férj. Schmidt Pálné, úgy az összes rokonságok nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelenti forrón szeretett nevének, a legjobb anyának és nővérnek Kummer Gyuláné szül. Techet Máriának folyó évi augusztus hó 1-én reggeli 8 órakor, élte 31 ik, boldog házaságának 9-ik évében a haldoklók szentségének ájtatos felvételé után, hosszas szenvedés folytán történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme folyó évi augusztus hó 2-án délután 5 órakor fog Sanits és Kovács temetkezési vállalata által a helybeli róm. kath. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni; — az engesztelő szent-mise áldozat pedig ugyan e hó 2-án reggeli 8 órakor fog a megboldogult lelke üdvéért a Mindenhatóknak bemutatattni. Zala-Egerszeg, 1889. évi augusztus hó 1-én. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

Beiratas az állami közép-iparisiskolába. — A jövő tanévre az iskola építészeti szakosztályába 18, a gépészetibe 18, a két vegyészeti 8, a fém-vasipariba 7, a faipariba szintén 7 tanuló vétetik fel. A felvételre jelentkezhetnek a 15. életévüket betöltött azon tanulók, akik a kisközépiskola, reáliskola, vagy a polgári iskola négy alsó osztályát jó sikerrel bevégezték s legalább a jelen nyári szünidő alatt a gyakorlatban foglalkoztak s ezt hiteles bizonyítvánnyal igazolják; továbbá azon iparos tanoncok és segédek, akik az iparos tanuló iskoláját jó sikerrel elvégezték. Az intézet már saját állandó épületében, VIII. kerület, Népszínház-utca 8. sz. alatt van, hol az igazgatóságtól bővebb felvilágosítás nyerhető.

Elszakította karját a gép. Pusztá-Magyarodon Grünfeld Jakab fűzőgyári géptulajdonosnál alkalmazásban volt Farsang József nevű gépésznek a gép eséplés közben jobb karját teljesen szétzúzta.

Agyonsújtotta a villám. Hertling Jánosné szül. Timár Rozália óbudavári lakost mult hó 24-én délelőtt 11—12 óra közben saját konyhájában a kéményen keresztül bejött villám agyonsújtotta.

Jegverés. A letenyei járásban a Zajk községben lévő Öreg és József hegyet, valamint a Béc községben lévő Öreghegy egy részét a jég elverte.

Halalos kimeneteli eses. Szintekovics Gábor 86 éves nyugalmazott urodalmi eseléd, leseneze-tomaji lakost mult hó 21-én az urodalmi erdőn egy fa alatt önkívüli állapotban találták s mire lakására szállították, anélkül, hogy magához tért volna, meghalt. Az ez ügyben meg-ejtett tüzetes vizsgálat nyomán kiderült, hogy nevezett egyén egy tölgyfáról, melynek elszáradt koronáját levágni akarta, lesett és esésközben mellcsontját és két oldalbordáját elverte és így belső elvérzés és nagyfokú agyrázódás következtében halt meg.

A balaton-füredi fürdőt az igazgatóság által kiadott 14-ik számú névsor szerint július hó 28-ig bezárólag 1675 fűrdővendég látogatta, ami legfényesebb bizonyítéka a nagy látogatottságnak, melynek — a tett átalakítások után — ezen elsőrangú hazai fürdőnk örvend s amit joggal meg is érdemel.

Tűz volt július hó 29-én Gyepü községben, mely 32 házat s mintegy 100 melléképületet, temérdek takarmány és szalmás gabona nemüket hamvasztott el. A kár 10—12 ezer frtra rúg; biztosítva csak a házak voltak, mintegy 3—4 ezer frt erejéig. 7—8 ezer frtnyi tehát azon kár összeg, mely fedezetet nem talál. S így a különben takarékos és szorgalmas, de szegény nép a legnagyobb anyagi küzdelmeknek néz a jövő aratásig annál is inkább elibe, mert a községben alig maradt 7—8 gazda kár nélkül s úgy ezek, valamint a szomszédos községek lakói — a silány s régóta nem tapasztalt szegény termés miatt a károsultakat még csak pillanatra sem képesek segíyezni. Szép volt látni a borzasztó viharban dühöngött tüzvésznel a járás főszolgabíráját Soós Pongrácz urat, a ki mindön a községben megjelent s meggyőződött arról, hogy a helyi hatóság a tűz elfojtására minden lehető intézkedést megtett s látta, hogy a terjedelmes tűzhöz lehetetlenség elegendő embererőt teremteni, kezébe vette a vizes sajtárt s adogatta tovább a kíséretében volt Szalay kir. aljárásbírónak, ez pedig tovább a jegyzőnek s így hárman a lájtokból mintegy 7—8 veszedelmesebb körülmények közt levő házak padlózatát a leégéstől megmentették s lehetővé tették, hogy az amugyis szerfelett károsultak szoba és kamra belsei megmaradtak. Az ember hiány nagy lévén, — bizony jól esett a szegény károsultaknak, hogy az úgynevezett kaputos urak parancsolás helyett a dolog vastag végét fogták meg s így ösztönözték a többi is az oltásban kitartásra. E sorok írója közvetlen tapasztalta ezeket s látta midön a járás főszolgabírája illetéknép végzett 4 órai erős munka után fáradtan és izzadtan dőlt le kocsijára s hajtattott haza éjfélt után 1 órakor a vész színhelyéről. Sokan követelték az urak közül példáját — és sokan mondják hála telt szívével el róla: „Áldja meg érte a jó Isten.” Káptalanfán, 1889. július 31-én. Horváth Gyula jegyző.

Agyonlőtt gyermek. Mult hó 21-én délelőtt 10 óra tájban Balázs Vendel gelsei lakosnak 8 éves Mihály nevű fiát a gelsei határban levő, úgynevezett bórhiádi gödörben agyonlőve találták. A megéjtett törvényszéki boncolás adatai szerint az agyonlövés nyulsréttel történt. Ugyanazon időben, midön a gyermek a gödör közelében fészek szedéssel foglalkozott, két ember titkon nyulra lesett s a gyermeket, akit a bokor elfedett, midön a bokornál mozgott, az egyik férfi, kinek a kezében a puská volt, nyulnak vélvén, a puskát reá szította. Erre enged következtetni ama körülmény is, hogy a hullá közelében vatta találtatott, mely valószíniüleg fujtásnak használtatott s a letartóztatott egyén

kétesövü puskájának egyik esővében, valamint tarisznyájában is ugyanolyan vatta volt.

Magyarország egyik legkiecsőbb fűrdőhelye Marillavölgy — mint nekünk onnét írják — igen élénk saiont él. Krassó-Szörény vármegyében, a vadregényes Aninához tartozó Oravica mellett fekvő Marillavölgy, Oravica vasuti állomásról $\frac{3}{4}$ óra alatt, Temesvárról $4\frac{1}{2}$ óra alatt, Bázias dunagözhajózási és vasuti állomásról $3\frac{1}{2}$ óra alatt érhető el. Ezen csakis dél felől nyílt váltólázmertes Marillavölgy, melyhez közvetlenül Oravicáról egy gyönyörű erdőn át kigyóztos hegyi műút vezet, 2500 láb magasságban a tenger tükre felett, egy tenyökkel sűrűn benőtt erdőben fekszik. Szélesend és teljes portmentesség, idylli nyugalom, balszamszta levegő, a hőmérsékletnek alig emlitésre méltó ingásai; enyhe derült hegyiegal, csökkentett légnomás, csökkentett általános nedvesség, 8° C. fokú kitünő hegyi forrás ivó víz; ezek azon természetadta tényezők, melyek e völgyet a par excellence klimatikus gyógyhely jellegével áldották meg. Főnséges megigéző és kiolthatlan azon benyomás, mely ezen völgynek látogatónál visszamarad, van több mint 41 kirándulási pont és mfnyi hosszú kitünően teitartott sétányok vezetnek oda, hol részint a természet gyönyörűségében, részint a környéken létező és a nagyipar létesítette műhelyekben az emberi kedély és szellemnek árnyalatai a legváltozatosabb hatásban részeseülnek. A sűrű fenyvesek közepette német renaissance stlyben épült gyógyházak nemcsak a legszigorubb hygienikus és műszaki kellékeknek, hanem az európai modern kényelem követelményeinek is tökéletesen megtelenek. A gyógymódok következők: a víz-, belégzés, savó- és szőlőgyógymód, elősegítő gyógymódok gyanánt alkalmaztatnak azonkívül a massage, a gyógytestgyakorlat, a villanyosság és az ásványvizek. Posta és tavirda a házban van. Oravica vasutállomásnál mindenkor rendelkezésre állanak fuvaralkalmatosságok. A gyógyintézet befogad az általa birtogvhatványoknál fogva betegeket, kik az idegrendszert, a toroktő, tüdő- és gerincbőr betegségeiben, idült altest bajokban, milyen a gyomor- és bélhurut, az idült hasmenés és idült hasbörgyulladás, kik továbbá a nemi bajokban, szívós váltó lázban, és izületi vagy köszvényes bajokban szenvednek, végre üdülőföldben levők. A jelenlegi térvizonyokhoz képest 120—140 fűrdővendég helyezhető el. — Elemezés hetenkint 12 frt 50 kr., lakás 9—10 frt. Az intézet élén dr. Hoffenreich orvos áll, kik orvosi tekintélyek előtt is igen előnyösen ismeretes.

Nagyon fontos a n. é. borfogyasztó közönségnek. Mint a *Regedel*, a *Stefania* és *Király források savanyúvizek fűrdőháza*, bátorodom a n. é. borfogyasztó közönséget arra figyelmeztetni, hogy nem létezik egy más hasonló savanyúvíz, amely borainkkal, különösen az idej savanyú fajtú borokkal vegyítve, oly kellemes és az egészségre oly hasznos italt szolgáltatna, mint a nálam kapható *valódi Regedel*, *Stefania* és különösen a *Királyforrások savanyúvize*. Csak egy próbába kerül és mindenki meggyőződhetik ezen állítás valóságáról. *Részletes prospektusokkal kívánatra ismertetés üzletemben bárkinek szolgálhatok.* Egyuttal értesítem a n. é. közönséget, hogy *üzletemben a legfrissebb töltésben mindenféle más ásványvizek is kaphatók.* Zala-Egerszeg, 1889. Legmélyebb tisztelettel *Weisz Jónás unokáivesce.*

A sós borszesz mint hasznos haziszer már sok ezer esetben bizonyult a legjobb segítő szernek hirtelen rosszullett, meghűlésből keletkezett bajok, stb. gyors megszüntetésére, úgy hogy alig van család, melynél ne ismernék ezen szer kitünőségét és szükségét annak, hogy mindig legyen belőle a háznál. Azonban csakis a valódi, tiszta minőségű sós borszesznek van meg a várt hatása, miért is figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy utána-utazatok vásárlásától óvakodjanak s mindig Brázay Kálmán sós borszeszét használják, mely számos kitüntetés és tapasztalás szerint a legjobbnak ismertetett el úgy hazánkban, mint a külföldön is.

A zónatarifa a m. kir. államvasutakon, az északeleti vasuton és a csatlakozási forgalomban a kassa odenbergi vasuton is augusztus hó 1-én lépven életbe, a közönségnek nagy szüksége van oly könyvre, melyből kivehető, hogy valamely állomástól minden más keresett állomás mekkora távolságra, következésképp hányadik távolsági zónába esik. A zónatarifaának így módon való közléseivel megbecsülhetlen szolgátot tesz az „*Utmutató*” a magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve, melynek augusztusi fűzete a zónatarifa alapján át van dolgozva. Az egyes menetrendek mellett az első rovatban levő kilométermutató az állomások egymástól való távolságát mutatja; nem ugyanazon vonalon levő két állomás egymástól való távolsága a csatlakozó ponton át keresendő, az így mutatkozó kilométerek száma megkeresve a zónatarifaiban mutatja a zónaszerű viteldíjat. E mellett az „*Utmutató*” az összes állomásokra szóló jegyek árát (Budapestről és Bécsről) tartalmazza úgy, hogy a közönség minden kívánt felvilágosítást megtalál a menetrendkönyvben, mely az összes közép-európai vasutak, hajók teljes menetrendjét tartalmazza és a teljes budapest-párizsi és párizs-budapesti menetrendet is közli. A zónatarifa behozatala következtében a Magyarországon és Magyarországból való utazásoknál minden más menetrendkönyv használhatlan. Az „*Utmutató*” ezen fűzete már megjelent, ára 50 krajcár, kapható minden könyvkereskedésben, vasuti személypénztárnál, valamennyi városi menetjegy-irodában és a kiadóhivatalban Podmaniczky-utca 17/b szám alatt.

Uj könyvek. A *Franklin-Társulat* kiadásában Budapestben, újabbán megjeit a *Falusi Könyvtár* 34—36 fűzete. A *gyümölcs értékesítése*. Gyakorlati utmutatás, miként kell az érett gyümölcsessel bánni, a gyümölcsöt aszalni, gyümölcsbort csinálni és a gyümölcsöt sokféle módon értékesíteni. A legjobb aszaló s több gép rajzával. Irta Gyürky Antal. Ára 50 kr. — *Az előrehaladt borkezelés és pince-gazdászat ismertetése* és gyakorlati utmutatás a szüretelés, a homoki borok tökéletesítése, a pince berendezése, borászati eszközök

használatá és a pincében előforduló minden teendőkre nézve. Bortermelő, borkezelők és pincemesterek számára. Irta Gyürky Antal. Ára fűzve 50 kr. — *A szüretés és vetésről.* Irta Réthi József. 25 ábrával. Ára fűzve 50 kr.

Közgazdaság.

Miniszteri rendelet az akác paizstetű tárgyában.

Az akác-paizstetű tárgyában a földművelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszter f. évi 30.317 III. 1889. sz. alatt valamennyi közigazgatási bizottsághoz a következő körrendeletet intézte:

„Arról értesültem, hogy a paizstetű (Lecanium) egyik faja több helyen rendkívüli mértékben elszaporodván, az akáccitvetvényeket pusztulással fenyegeti.

Ez a rovar a megtámadott fák fiatalabb ágainak kérgén átlag mintegy 3 milliméter átmérővel bíró, félgömb alakú fényes barna paizsok alakjában jelenik meg.

E paizsok belseje a rovar fiatalabb korában szürkés nyalkaszerű anyaggal, később fehérszínű porral (petékkkel) van tele, melyből sárgás színű s a paizs alól hamar elmaszó parányi rovarok fejlődnek ki.

Felhívom a közigazgatási bizottságot, tegyen jelentést mielőbb az iránt, hogy a hatósága alatt levő területen mely helyeken lépett fel a paizstetű, még pedig hol szórványosan, hol tömegesen, azaz csak egyes fákra, vagy egész erdő területeken avagy az ágakon még csak egyenként megjelenve mutatkozik-e?

Jelentse továbbá azt is: történt-e eddig valami intézkedés az erdőbirtokosok részéről a paizstetű pusztítására és ha igen, miből állott az s mi volt az eredménye?

Részemről intézkedtem az iránt, hogy ezen ártalmas rovar életmódja közegeim által megvizsgáltassék s abból kifolyólag az irtásra alkalmas módok megállapítottassanak.

Ami a rovar irtását illeti, addig is, míg a megfigyelések alapján további tájékozás lenne adható, célszerűnek vélem a ta megtámadott ágainak vagy szükség szerint a törzs felső részének levágatását és a rovarok elhullatásának, valamint erdőegészeknek megakadályozására szolgáló figyelemmel való elégetését.

Utasítom ennél fogva a közigazgatási bizottságot, hogy ezen körülményre a birtokosok figyelmét haldéktalanul felhívja s részéről a netalán szükségesnek ismerendő törvényszerű intézkedéseket is tegye meg s ily esetben ide jelentést tegyen.

Nincs nézeteltérés

manapság az orvosok közt az iránt, hogy a rheumatizmust a vérben meggyűlt savak okozzák s hogy a vese és máj működésének zavartsága miatt nem válhatnak ki e savak a vérből. Tehát nem szenvedhet kétséget, hogy a rheumatizmus csak úgy gyógyítható, ha alapoka megszűnik, vagyis a vese és máj egészséges működése helyreáll.

Ez azonban csak egyetlenegy orvossággal érhető el, a melynek összeállítása tudományos alapon történik s a melynek különös sajáttsági vannak arra, hogy a vesét és májat egészséges működésre indítsák.

Ily orvosságot birunk Warner Sate-Curejében, mely már sok ezer embert szabadított meg a rheumatizmustól.

Egy palack ára 2 frt. Kapható minden gyógyszer-tárban. Főraktár Pozsonyban a „Mégváltóhoz” címzett gyógyszer-tárban.

Nyiltér.

Fischer Győző

városligeti testgyenesítő és hidegvízgyógyintézete Budapest, Herm na-ut 1525.

(ezelőtt dr. Fischhof-féle vízgyógyintézet).

Az intézet gyönyörű parkban, emelkedett helyen fekszik. Berendezése első rangú, a lakásokról, kényeletről, szórakozásról mindenképen gondoskodva van. Levegője, vize kitünő. A gyógyintézetben gyógyittatik mindenféle **izületi és csontbaj, gyuladások, ficamodások, térdelek, izület, merevülés, zsugorodás, csontgörbülések, a térd és láb sokféle elferdülese, hatgerinc görbülések, tyukmell, ferdenyak, vesezületett ficamodás.** A végtagok **viszértagulása, vastagodása.** — **A hatgerinc-sorvadás** (tabes dorsalis) **Charkotnak,** a hírneves párisi tanárnak legújabb elvei szerint és fűző által is sikkerrel gyógykezeltek.

A hidegvízgyógyászati osztályban minden ilyen kezelést igénylő beteg felvétetik. A betegek **bentlakok** vagy **bejárok.** — Prospektus ingyen.

Hozzám intézett írásbeli felhívások ajánlva küldendők.

Felélős szerkesztő s kiadótlajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

Főmunkatárs: Szalay Sándor.

2025 1889. tk.

Arverési hirdetmény.

A tapolcazi kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Nagy Ignác** végrehajthatónak **Szei Jozsef** végrehajtást szenvedő elleni 500 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a z. egerszegi kir. törvényszék (a tapolcazi kir. jbiróság) területén fekvő, a tapolcazi 1380. tljkvben $\frac{1}{2}$ 315. 3 b. hrsz. a. felvett végrehajtást szenvedett **Szei József** nevén álló pincés szőlőre 1310 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1889. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtt**

Nines többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkővet eltávolítja és képződését megakadályozza; a szájbüzt azonnal megszünteti naponta használatnál

es. és k. udvari fogorvos és udv. szállító valódi

Dr. POPP világ- Anatherin
hirti SZÁJVIZE

kétszer oly nagy palackokban mint eddig.
Ezzel egyidejűleg alkalmazandó:

Dr. POPP fogpasztája, mely a fogakat folyton egészség- és szép állapotban tartja.

Dr. POPP Anatherin fogpasztája, mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére.

Dr. POPP fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölesönöz anélkül, hogy mint más fogporok, a fogak zománcát megsértené.

Dr. POPP növény-szappana a legjobb pipere-szappan mindennemű bőrkütsékek ellen és különösen furdőkhoz.

Dr. POPP NAPRAFORGÓ (szap-) (nem glicerin) VENUS (pana) A legújabb és a legfinomabb divatpipere-szappanok. A bőrt bársonyfinomá teszik.

Árak: Anatherin-szájvíz 50 kr., 1 frt és 1 frt 40 kr. Anatherin fogpaszta téglében 1 frt 22 kr. Aromatikus fogpaszta 35 kr. Fogpor dobozban 63 kr. Növény-szappan 30 kr., Napraforgó-szappan 40 kr. Venus szappan 50 kr. E szerek kaphatók: Zala-Egerszeg: Unger D.-né, és Kaszter S. gyógyszerárában; Heinrich W. és L. és Hubinsky A. kereskedőknél.

Előkeio hölgyek elismerése.

Tisztelt uram! Az ön által beküldött szappan mintákat kísérlet céljából szétosztottam néhány egyleti hölgy között, kik most a következőleg nyilatkoznak kitünő szappanairól: A Popp-féle növény-szappan föltötte jó hatást gyakorol a bőrre, használatban nagyon kellemes és tartósságánál és aránylag olcsó áránál fogva a legjobb gazdasági szappan Popp-féle napraforgó és Venus-szappanait méltán nevezi a jelenkor legfinomabb divat-pipere szappanainak.

Kérek a növendékek számára 24 növény-szappant és több egyleti hölgy számára ugyan ebből 12 és a Popp-féle napraforgó- és Venus szappanaiból szintén 12-12 darabot.

Tisztelettel
Halász E.-né, Budapest.

Szolid kereset!!

Állandó tartózkodású egyéneket keresünk, kik hajlandók képviselőiségünket elvállalni és a törvény által engedélyezett sorsjegyeket részletfizetés mellett elárúítani. Magas jutalék biztosítva.

Ajándékok intézendők:

May, Elfer és Adler

Bank- és váltó üzlet Budapesten.

Birtok eladás.

Zala-Egerszeg város közelében

egy birtok,

mely 20 hold szántóföldből és 5 hold szőlőből egy tagban áll, szabad kézből örök áron minden órán eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos.

Zala-Egerszeg, 1889. jul. 18.

Ifj. Hajmássy István.

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságot különösen betegségek esetében lehet megismerni és ez okból jönnek Richter kiadó intézetéhez a legszívesebben köszönőiratok „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldésért. Mint a szerencsésen meggyógyultak hozzányomatott értesítései bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által még oly beteg is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben húszéves tapasztalat eredményei vannak letéve megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e heveses könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s ezmezzé a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

Az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek számos rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolyósúlylyal vannak ellátva.

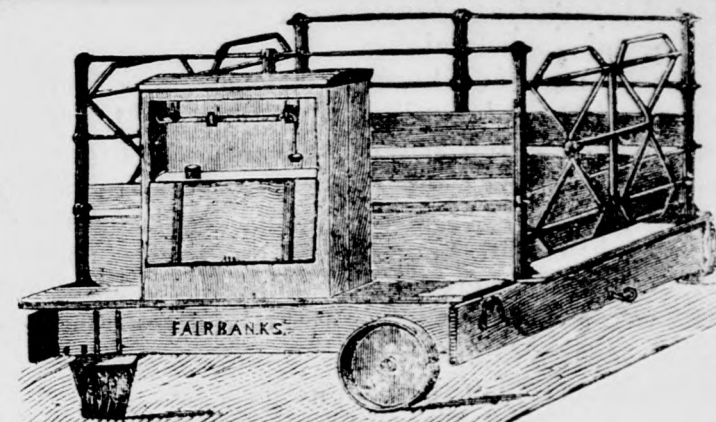
Tartósság, pontosság és könnyű kezelésükkel fogva az összes világiállításokon első díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

A jutányos árakban, — melyek súlyokkal számított tízedes mérlegek árainál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasutrá való feladás költségei befoglaltatnak. Gazdasági szekér- és zsák-mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérlegszerkezetek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Cím: Osztr. magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Bock vezérigazgató

BUDAPEST Andrassy-ut 23.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K.-Meyer.

Magyar savanyu viz

Egyike hazánkban a legjobb hirnévnek örvendő ásványvíz a

petánczi
széchenyi-forrás viz,

ez felülmul minden más idegen Steyer vizet, melyeket igen sokszor „Petáncz” cím alatt árusítanak el, miért is az igen t. közönség óvakodjék a félre vezetésektől — s csakis azt ismerje el valódinak, hol a dugó alsó részén „Petáncz” név olvasható.

Ezen magyar savanyu viz,

mely a nagym. m. kir. miniszteriumtól mint

gyógyviz

elismertetett s a budapesti, pécsi, szombathelyi, bécsi és trieszti kiállításokon nagy érmeikkel kitüntetve lett. Kapható valódi minőségben (helyben) Heinrich W. L. Gombás István és Gombás Tivadar kereskedő uraknál.

Vendéglősök és ismét eladók árleengedésben részesülnek.

Ne igyunk stájer vizet

A magyar kir. államvasutak gépgyára

a legújabb szerkezetű és minden tekintetben felülmulhatlan

GYAKORLATILAG LEGJOBBNAK BIZONYULT

6, 8 és 10 loerejű

locomobiljait

fa-, szén- és szalmafütésre,

valamint a magvesztés teljes mellőzését eredményező szabad, meghosszabbított rázóasztallal és szab. sajtyszerű törekrostával ellátott

48, 54 és 60” széles vaskerekű gőz-cséplőgépeit,

mely újításokkal immár 450-nél több cséplőgép működik az országban fényes-sikerrel kedvező feltételek mellett ajánlja

FEHÉR MIKLÓS,

a magyar államvasutak gépgyárának vezérigazgatója.

Budapest, IX., üllői ut 25. sz. „Köztelek.”

